

Ulusal Bilgi Toplumu Stratejileri ve Değerlendirmeleri

06 Mart 2013

Alperen Şahin

Fikret Erden

□ Ulusal Bilgi Toplumu Stratejisi

- Türkiye 2006 - 2010
- Danimarka 20011 – 2015

□ Bilgi Toplumu Stratejisinin Yenilenmesi Projesi

- Mevcut Durum Raporları
- Yeni Strateji önerileri

Ulusal Bilgi Toplumu Stratejisi Türkiye 2006-2010

□ Dünya Bilgi Toplumu Zirvesi (2003 Cenevre – 2005 Tunus)

- Sürdürülebilir büyüme ve rekabetçiliğin artırılması
- Yaşam kalitesinin artırılması
- Sayısal uçurumun önlenmesi
- İnsan kaynağı yetkinliklerinin ve istihdamın artırılması
- e-Ticaretin yaygınlaştırılması
- Bilgi toplumu uygulamalarında standardizasyon ve güvenliğin sağlanması
- Pazara uyumlu Ar-Ge ve yenilikçiliğin geliştirilerek değer yaratılması
- Genişbant iletişim altyapılarının yaygınlaştırılması
- İçeriğin ve bilgi toplumu uygulamalarının zenginleştirilmesi
- Bilgi toplumunun gelişiminde medya kanallarından faydalanılması

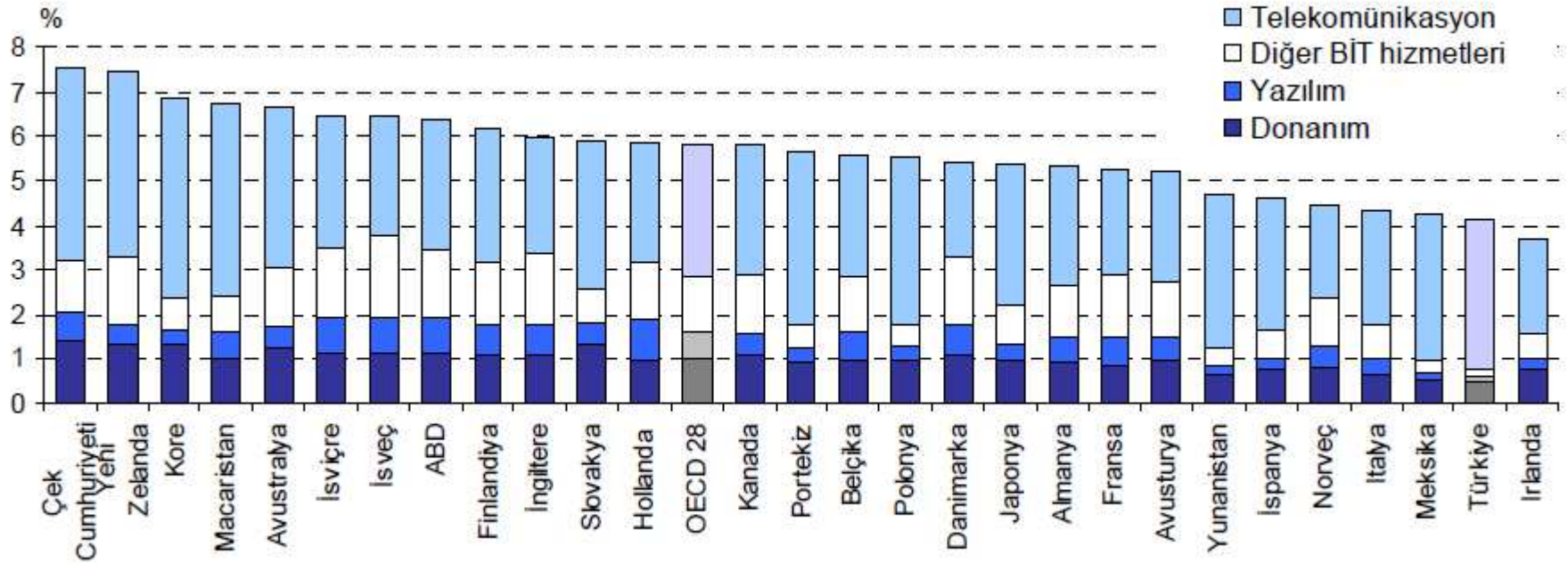

□ Türkiye'nin bilgi toplumuna dönüşüm süreci unsurları:

- Vatandaşlar
  - Bilinçlendirme
  - Erişim imkanlarının sağlanması
  - Teknolojileri kullanma yeteneğinin kazandırılması
- İşletmeler
  - Girişimcilik
  - İşletmenin kurulması
  - Büyütülmesi
  - Finansmana erişim
  - Bürokratik engeller
  - Bilgiye erişim
- Devlet
  - Etkin, Hızlı, Kaliteli, Sürekli, Güvenilir, Şeffaf ve Bütünleşik
- Bilgi ve İletişim Teknolojileri Sektörü

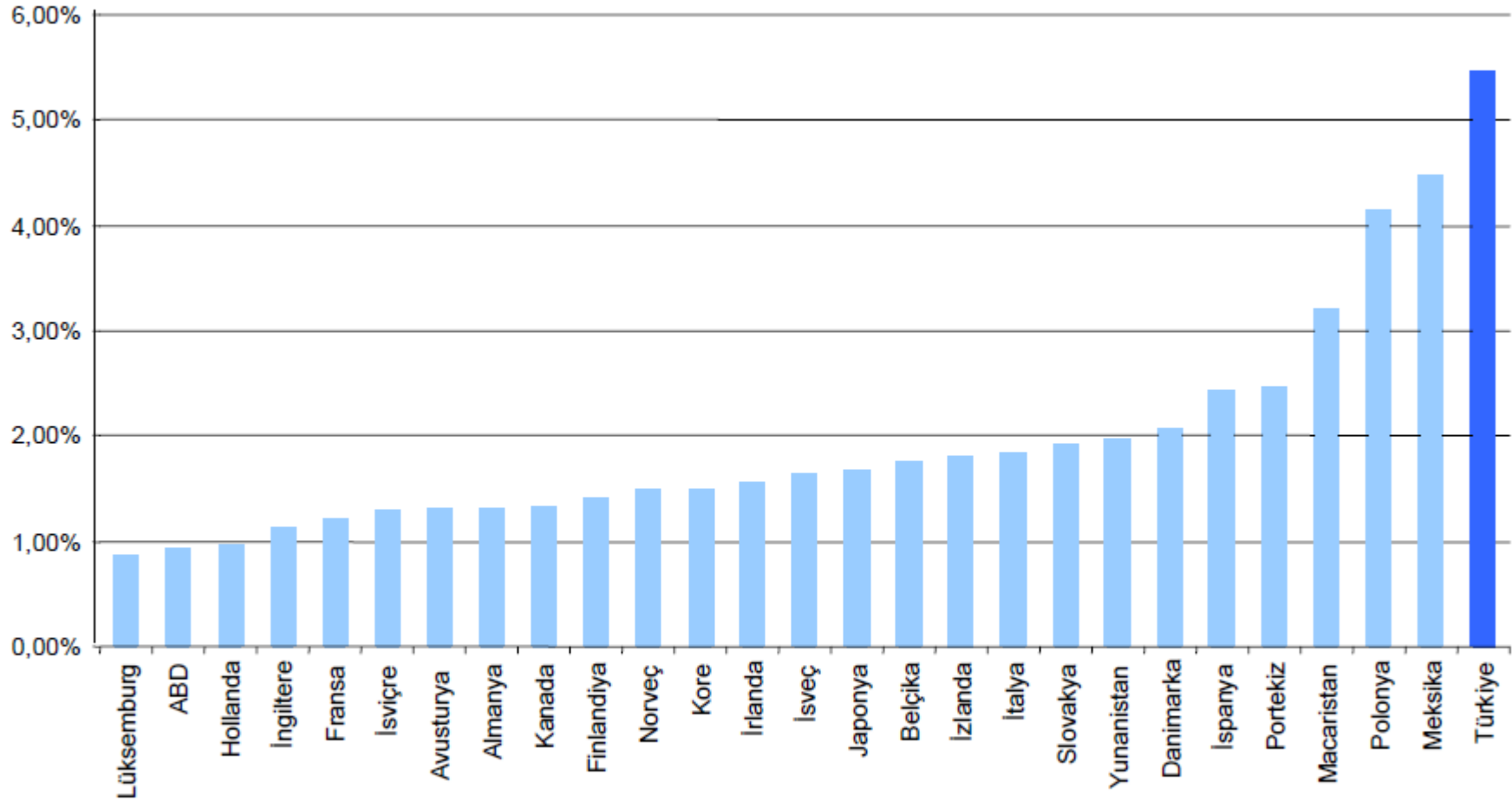
Şekil 7 - Bilgi ve İletişim Teknolojileri Harcamalarının GSYİH içindeki payı, 2003

Kaynak: OECD IT Outlook, 2004

Şekil 8 - Genişbant Erişim Maliyetlerinin Kişi Başı Ortalama Gelire Oranı

Kaynak: OECD Communications Outlook 2005

□ Türkiye'nin Stratejik Öncelikleri - I

■ 1. Sosyal Dönüşüm

“Herkes için bilgi ve iletişim teknolojileri fırsatı”

Tablo 1 - 2010 Yılı Hedefleri-Sosyal Dönüşüm

Temel Göstergeler *	Mevcut Durum ² (%)	Hedef (%)
İnternet Kullanıcısı Bireyler	14	51
- Öğrenciler	53	96
- Çalışanlar	17	77
- İşsizler	21	56
Genişbant İnternet Abone Yoğunluğu	2	12,5
Eğitim Amaçlı İnternet Kullanan Çalışanlar ve İşsizler	1,2	39
Eğitim Amaçlı İnternet Kullanan Öğrenciler	34	78
Çevrimiçi Bankacılık Yapan Bireyler	2,1	33
Çevrimiçi Alışveriş Yapan Bireyler	2,2	30
e-Devlet Hizmetlerini Kullanan Bireyler	5,9	35
İnternete Bağlı Bilgisayar Bulunan Haneler	7	48
KİEM'den İnternete Erişen Bireyler	0,2	5,1
Güvenlik Problemi Yaşayan Kullanıcılar	24	24

* 16-74 yaş arası bireyler için

□ Türkiye'nin Stratejik Öncelikleri

■ 2. Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin İş Dünyasına Nüfuzu

“İşletmelere bilgi ve iletişim teknolojileri yoluyla rekabet avantajı”

Tablo 2 - 2010 Yılı Hedefleri-Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin İş Dünyasına Nüfuzu

Temel Göstergeler *	Mevcut Durum (%)	Hedef (%)
Elektronik kanallardan sunulan kamu hizmetlerinden yararlanan işletme oranı :		
• Bilgi alma	-	90
• Form indirme	-	80
• Çevrimiçi Form Doldurma	-	60
• İşlemin tamamlanması	-	30
Bilgisayarı olan işletme oranı	61	95
Genişbant İnternet erişimine sahip işletme oranı	20	70
e-Ticaret satışlarının toplam ciroya oranı	0-3	15
Kurumsal Kaynak Planlaması kullanan işletme oranı	0-3	15
Tedarik Zinciri Yönetimi kullanan işletme oranı	0-1	12
Müşteri İlişkileri Yönetimi kullanan işletme oranı	0-0,5	5

* Küçük, orta ve büyük ölçekli (10 ve daha fazla çalışanı olan) işletmeler için

□ Türkiye'nin Stratejik Öncelikleri

■ 3. Vatandaş Odaklı Hizmet Dönüşümü

“Yüksek standartlarda kamu hizmeti sunumu”

Tablo 3 - 2010 Yılı Hedefleri-Vatandaş Odaklı Hizmet Dönüşümü

Temel Göstergeler	Mevcut Durum (%)	Hedef (%)
Hizmet Seviyesi		
Elektronik kanallar üzerinden sunulan hizmet yüzdesi	Ölçülmemektedir	70
AB 20 temel hizmetinde ulaşılan seviye	53	100
Hizmet Kullanımı		
Elektronik kanallardan gerçekleşen işlemlerin yüzdesi	Ölçülmemektedir	33
Kullanıcı Memnuniyeti		
e-Hizmetler kullanıcı memnuniyeti endeksi	Ölçülmemektedir	80

□ Türkiye'nin Stratejik Öncelikleri

■ 4. Kamu Yönetiminde Modernizasyon

“Bilgi ve iletişim teknolojileriyle desteklenen kamu yönetimi reformu”

Tablo 4 - 2010 Yılı Hedefleri-Kamu Yönetiminde Modernizasyon

Temel Göstergeler	Mevcut Durum (%)	Hedef (%)
<i>Kamu Yönetiminde Verimlilik</i>		
Yıllık kamu cari giderlerinde sağlanacak tasarruf	-	9
Elektronik ortamda yapılan kamu alımları yüzdesi	-	90
Çevrimiçi arka-ofis süreçlerine sahip kamu hizmetlerinin oranı	Ölçülmemektedir	100
Bütçe içinde ve zamanında tamamlanan proje yüzdesi	Ölçülmemektedir	90

□ Türkiye'nin Stratejik Öncelikleri

■ 5. Küresel Rekabetçi Bilgi Teknolojileri Sektörü

“Uluslar arası oyuncu bilgi teknolojileri sektörü”

Tablo 5 - 2010 Yılı Hedefleri-Küresel Rekabetçi Bilgi Teknolojileri Sektörü

Temel Göstergeler	Mevcut Durum	Hedef
İç Pazar Büyüklüğü		
Paket yazılım (milyon ABD\$)	390	1.267
Hizmetler (milyon ABD\$)	574	1.525
BT Donanımı (milyon ABD\$)	2.086	6.368
İhracat Büyüklüğü		
Paket yazılım (milyon ABD\$)	30	161
Hizmetler (milyon ABD\$)	40	215
BT Donanımı (milyon ABD\$)	10	31
Oranlar		
BT sektörünün GSYİH içindeki payı (%)	0,8	2,2
Yazılım ve hizmet ihracatının yazılım ve hizmet pazarına oranı (%)	7,3	13,5

□ Türkiye'nin Stratejik Öncelikleri

▪ 6. Rekabetçi, Yaygın ve Ucuz İletişim Altyapı ve Hizmetleri

“Toplumun her kesimine yüksek kalitede ve ucuz genişbant erişim imkanı”

Tablo 6 - 2010 Yılı Hedefleri-Rekabetçi, Yaygın ve Ucuz İletişim Altyapı ve Hizmetleri

Temel Göstergeler	Mevcut Durum	Hedef
Sektörün rekabetçiliğinin AB ülkeleri arasındaki yeri	10+*	1-5
Genişbant erişim altyapıları tarafından kapsanan nüfusun toplam nüfusa oranı (%)	≈ 75	95
Genişbant erişimin son kullanıcıya maliyetinin kişi başı gelire oranı (%)	5,4	2

* 2004 yılında ECTA'nın yaptığı çalışmada 10 AB ülkesine yer verilmiştir.

□ Türkiye'nin Stratejik Öncelikleri

■ 7. Ar-Ge ve Yenilikçiliğin Geliştirilmesi

“Küresel pazarın taleplerine uygun yeni ürün ve hizmetler”

- Ar-Ge harcamalarının, GSYİH içindeki payının yüzde 1'i kamu, yüzde 1'i özel kesim tarafından gerçekleştirilmek üzere 2010 yılı sonuna kadar yüzde 2'ye çıkarılması hedefi benimsenmiştir.
- Toplam Ar-Ge harcamalarının yüzde 20'sinin, bilgi toplumuna dönüşümü desteklemeye yönelik stratejik teknoloji alanları olarak belirlenen bilgi ve iletişim teknolojileri ile tasarım teknolojileri alanlarında gerçekleştirilmesine yönelik seçici bir yaklaşım uygulanacaktır.
- 2010 yılı itibarıyla ülkemizin toplam araştırmacı kapasitesinin 40.000'e ulaşması öngörülmektedir.

Ulusal Bilgi Toplumu Stratejisi Danimarka 2011-2015

- The central government, regions and municipalities are proposing a new e-Government strategy in order to accelerate the adoption of digital solutions in the public sector.

❑ NO MORE PRINTED FORMS OR LETTERS

- Companies
- Citizens

❑ NEW DIGITAL WELFARE

- Schoolchildren
- Patients
- Senior citizens
- Unemployed
- Students

❑ DIGITAL SOLUTIONS FOR CLOSER COLLABORATION

- Infrastructure
- Shared core data
- Legislation
- Management

- ❑ Quality: Digital services for citizens and companies must be relevant, user-friendly, written in language that is easy to understand and easily accessible to people, for instance, with disabilities.
- ❑ Security: Citizens and companies must feel confident using the new digital public sector services. They must also feel that their personal digital data is in safe hands.
- ❑ Efficiency: The public sector needs to make sure that eGovernment results in financial benefits, for example by reusing data and digital solutions from other authorities far more systematically.

- ❑ Most Danish citizens check their tax returns on the Danish Tax and Customs Administration's website, *skat.dk*.
- ❑ *Students sort out their grants online.*
- ❑ *Newly parents can check the rules for maternity and paternity leave on Borger.dk .*
- ❑ By 2015, it will be mandatory for citizens to use digital solutions to communicate in writing with the public sector.
- ❑ As of 2014, all citizens will have their own digital letter box (Digital Post) for correspondence from the public sector.
- ❑ For companies, all relevant communications will be in digital form by the end of 2012.

□ Between now and 2015:

- Using technology to enable the treatment of chronically ill patients in their own homes
- Using digital tools to engage patients – and their families – in their treatment, resulting in greater compliancy
- Simplifying and optimizing employment initiatives
- Setting clear goals for using digital healthcare solutions to ease the daily administrative burdens on health care professionals
- Investing DKK 1.5 billion in IT to prepare schools for a digital future

- ❑ By 2015, all major welfare services will have IT systems that help the daily workflow of professionals such as doctors, school teachers and municipal caseworkers.

□ Keypoint:

- “Individual authorities or institutions must not develop their own systems in areas where good solutions already exist.”

- Cross public sector initiatives are needed in four key areas:
  - A shared digital infrastructure that is safe and sufficiently robust to meet future requirements
  - Effective and reliable sharing of core data between authorities
  - Legislation adapted to the opportunities and challenges of a digitalized society
  - Stronger coordination of public sector digitalization

Bilgi Toplumu Stratejisinin Yenilenmesi Projesi

Bilgi Toplumu Stratejisinin Yenilenmesi projesi kapsamında bilgi toplumu stratejisinin yenilenmesine altyapı teskil edecek çıktıların üretilmesi amaçlanmaktadır. Proje kapsamındaki çalışmalar;

- Bilgi Teknolojileri Sektörü
  - Genisbant Altyapısı ve Sektörel Rekabet
  - Nitelikli İnsan Kaynağı ve İstihdam
  - Toplumsal Dönüşüm
  - Bilgi Güvenliği, Kisisel Bilgilerin Korunması ve Güvenli İnternet
  - Bilgi ve İletişim Teknolojileri Destekli Yenilikçi Çözümler
  - İnternet Girişimciligi ve e-Ticaret
  - Kamu Hizmetlerinde Kullanıcı Odaklılık ve Etkinlik
- olmak üzere sekiz ana ekseninde yürütülecektir.

Çalışmanın süresi 30 hafta olarak belirlenmiş ve 13 Kasım 2012 tarihinde başlanmıştır.

Çalışmaların 10 Haziran 2013 tarihinde sonuçlandırılması beklenmektedir.

Proje ile

(a)Mevcut Durum Raporu,

(b) Küresel Egilimler ve Ülke İncelemeleri,

(c)Makroekonomik Projeksiyonlar ve Fırsatlar Raporu

(d) İhtiyaç Tespiti ve Öneriler Raporu

olmak üzere dört temel çıktı üretilecektir. Bu temel çıktıların üretilmesi sonrasında

2013'ün ikinci yarısında Kalkınma Bakanlığı'nın koordinasyonunda ilgili kesimlerin katılımları ile stratejinin oluşturulmasına geçilecektir.

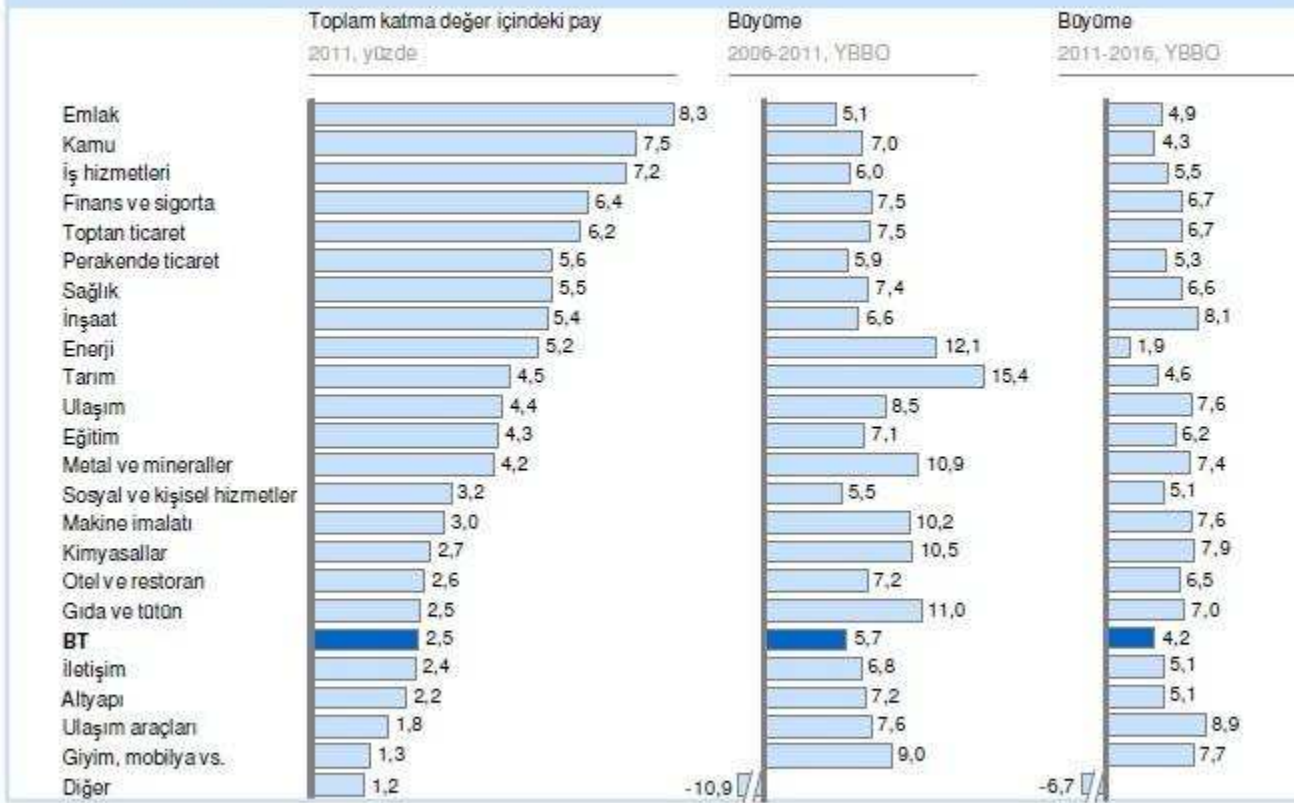
“Bilgi Teknolojileri Sektörü” ekseninde sektörün donanım, yazılım, hizmet ve içerik alanlarındaki büyümesini, rekabetçiliğini ve yenilikçiliğini artıracak, sektördeki girişimciliği destekleyecek politika ve stratejilerin geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

BT sektörü 2011 yılında dünya çapında 1,7 trilyon dolarlık büyüklüğe ve dünyada yaratılan katma değer %2,5'ine ulaşmıştır

BT sektörü dünya ekonomisinin %2,5'ini oluşturur

Dünya ekonomisinde sektörel katma değer ve büyüme

KAYNAK: IHS Global insight

Kurumsal BT harcamaları yükselen trendlerin de etkisiyle yeni bir büyüme dalgasının arifesindedir

1 Elektronik veri işleme
2 Chief Information Officer

KAYNAK: McKinsey

- Bilgi Teknolojilerinin tüm alt sektörlerinin rekabetçi olunabilmesi için hem yeterli sayıda mühendis ve teknik eleman arzının yaratılması, hem de bu arzın doğru niteliklerle donatılması önemlidir.
- Türkiye’de BT hizmetlerinin dışarı açılmasının önündeki en önemli engellerden biri yabancı dildir.

Bilgi Teknolojileri bireysel ve kurumsal bilgilerin işlenmesi ve saklanması süreçlerinde görev alan donanım, yazılım ve sağlanan hizmetlerden oluşan sektördür

	Tanımı	Alt bileşenleri
Donanım ¹	<ul style="list-style-type: none"> Bilgiyi alan, işleyen ve depolayan cihazlardır	<ul style="list-style-type: none"> Kişisel bilgisayarlar Tablet Akıllı telefonlar Yazıcılar Çevresel cihazlar Sunucular Veri depolama cihazları
Yazılım	<ul style="list-style-type: none"> Tek bir kullanıcı için özelleştirilmemiş, ticari olarak satın alınabilen ya da kiralanabilen her türlü paket yazılım	<ul style="list-style-type: none"> Paket yazılımlar<ul style="list-style-type: none"> Uygulamalar (Application software)<ul style="list-style-type: none"> PC uygulamaları (ERP/SCM/CRM, finans, muhasebe, ofis uygulamaları) Mobil uygulamalar Oyunlar Uygulama geliştirme ve düzenleme ve ara-katman yazılımları (application development and deployment software and middleware) Altyapı yazılımları Şirket için üretilen yazılımlar² Gömülü yazılımlar³
Hizmetler	<ul style="list-style-type: none"> Donanım ve yazılım sistemlerinin planlanması, kurulumu, yönetimi ve kullanımı için verilen destek ve eğitim hizmetleri ile özelleştirilmiş yazılım geliştirme hizmetleridir	<ul style="list-style-type: none"> Ürün destek hizmetleri<ul style="list-style-type: none"> Donanım bakım ve desteği Yazılım desteği Profesyonel hizmetler<ul style="list-style-type: none"> Teknoloji danışmanlığı Geliştirme ve entegrasyon BT yönetimi Süreç yönetimi

¹ İletişim ekipmanlarını (baz istasyonları ve ağ cihazları) ve sadece ses iletişiminde kullanılan telefonlar dahil değildir

² Gartner verilerindeki iç hizmetlerin bir parçasıdır

³ Gömülü yazılımlar, pazar verileri imalat şirketlerinin BT iç hizmetlerinin ve BT geliştirme ve entegrasyon hizmetlerinin içinde değerlendirilmektedir

KAYNAK: McKinsey

BT sektörünün Türkiye’de gelişmesi için birkaç ana başarı faktörünün sağlanması gereklidir

✓ Çok önemli
✓ Önemli

	Başarı etkenleri													
	İnsan kaynağı		İç talep		Altyapı		Mevzuat		Sermaye					
					Yol	Elektrik	İnternet	Diger	FDI ¹	Teşvik				
Donanım	✓ ✓	• Düşük maliyet • Yeterli teknik eleman veya mühendis kaynağı	✓	• Donanım üzerinde vergiden kaynaklı bastırılmış iç pazar	✓	• Rahat, barajolu taşıma koşulları, veya liman			✓ ✓	• Yabancı sermaye ve know-how transferi	✓	• Yatırım, vergi ve Ar-Ge teşvikleri		
Yazılım	✓ ✓	• Yabancı dil • Yeterli yazılım elemanı veya mühendis kaynağı	✓ ✓	• Yetkinlikleri geliştirecek gelişmiş iç talep				✓	• Fikir, mülkiyet hakları koruması (kanun ve uygulama)	✓	• Yabancı sermaye ve know-how transferi	✓ ✓	• Girişimcilik ve vergi teşvikleri • Ar-Ge teşvikleri	
BT hizmetleri	✓ ✓	• Yabancı dil • Düşük maliyet	✓ ✓	• Yetkinlikleri geliştirecek gelişmiş iç talep		✓	✓	✓	• Ucuz enerji (veri merkezleri için)	• Kesintisiz ve hızlı bağlantı	• Verinin yerelliği ile ilgili mevzuat	• Bilgi gizliliği ile ilgili mevzuat	✓	• Girişimcilik ve vergi teşvikleri

1 Foreign Direct Investment (Doğrudan yabancı yatırım)

KAYNAK: McKinsey

T.C. KALKINMA BAKANLIĞI
BİLGİ TOPLUMU DAİRESİ

“Genişbant Altyapısı ve Sektörel Rekabet ”
ekseni kapsamında ölkemizde genişbant
kullanımının yaygınlaşmasını sağlayacak
ve bunun sonucunda elde edilecek
ekonomik ve sosyal faydaları artıracak
politika ve stratejilerin geliştirilmesi
amaçlanmaktadır.

Günümüzde internet 2 milyarı aşkın kullanıcısıyla, kişilerin yaşam biçimlerini, çalışma hayatlarını ve sosyalleşme yollarını değiştiren bir iletişim ağı ve aynı zamanda ülkelerin gelişmişlik düzeylerini ve büyüme hızlarını belirleyen teknolojik bir zorunluluk olarak karşımıza çıkmaktadır.

Türkiye'deki internet kullanıcısı profili de, hem internette çok vakit geçirmesi, hem de yüksek veri kullanımı gerektiren aktivitelerde bulunması sebebiyle, sürekli artan bant genişliğine ihtiyaç duymaktadır.

Türkiye'deki internet kullanıcısı oldukça aktiftir ve zamanının önemli bir bölümünü internette geçirmektedir.

şekil 5 – İnternet kullanımının Avrupa ülkeleriyle kıyaslanması ve internet aktiviteler

Türkiye'deki internet kullanıcısı profili, yüksek data kullanımı artışı için büyük potansiyel oluşturmaktadır

Türkiye'deki internet kullanıcıları oldukça aktiftir ...

İnternette en çok vakit geçiren 10 Avrupa ülkesi
Kişi başına aylık saat

... ve yüksek hız gerektiren aktivitelerde bulunmaktadır

Son 3 ay içerisinde internet kullanan bireylerin kişisel kullanım amaçları¹
Yüzde, 2012

¹ Bu bölümde yüksek data kullanımına yol açan ve yüksek genişbant internet erişim hızına kaliteli internet erişimi için büyük ölçüde ihtiyaç duyulan aktiviteler incelenmiştir, diğer aktiviteler gösterilmemektedir

KAYNAK: TÜİK hanehalkı BIT kullanım araştırması, Com score 2011, McKinsey analizi

Türkiye'deki akıllı telefon sahiplik oranının gelişmiş ülkeler seviyesine göre düşük kaldığı görülmektedir.

Türkiye'de yaklaşık %10 olarak ölçülen bu oran, gelişmiş ülkeler ortalaması olan %56'dan bir hayli düşüktür.

iPhone 5'in market fiyatının bileşenlerine bakıldığı zaman, gümrüğe geliste var olan maliyetin toplam maliyetin %57'si olduğu, ÖTV'nin %14, KDV'nin %13, TRT bandrol maliyetinin %5, diğer vergilerin %1 ve son olarak faaliyet karlarının %10 olduğu görülmektedir.

Bilgi ve İletişim Teknolojileri sektöründe başarıyı yakalamak nitelikli insan kaynağına sahip olmakla mümkündür.

Bu durum, insan kaynağına yapılacak olan yatırımların ve bu konuda geliştirilecek stratejilerin, BIT politikalarının odak noktası haline gelmesini sağlamıştır.

Uzun vadede iktisadi toparlanmayı etkilemesi beklenen 10 önemli unsur vardır

Gelişmiş ülke ekonomilerinin yüksek borçlanma oranlarını azaltma programları

İşsizlik

İşgücü demografisi ve verimliliği

Ekonomik faaliyetlerdeki küresel değişim

Yaşlanmakta olan nüfusun değişen ihtiyaçları

Kaynaklara olan talep ve kaynak verimliliğindeki değişimler

Üretkenliği artıran inovasyonlar

Döviz kurlarındaki artan istikrarsızlık

Devletin büyüyen (ve küçülen) rolleri

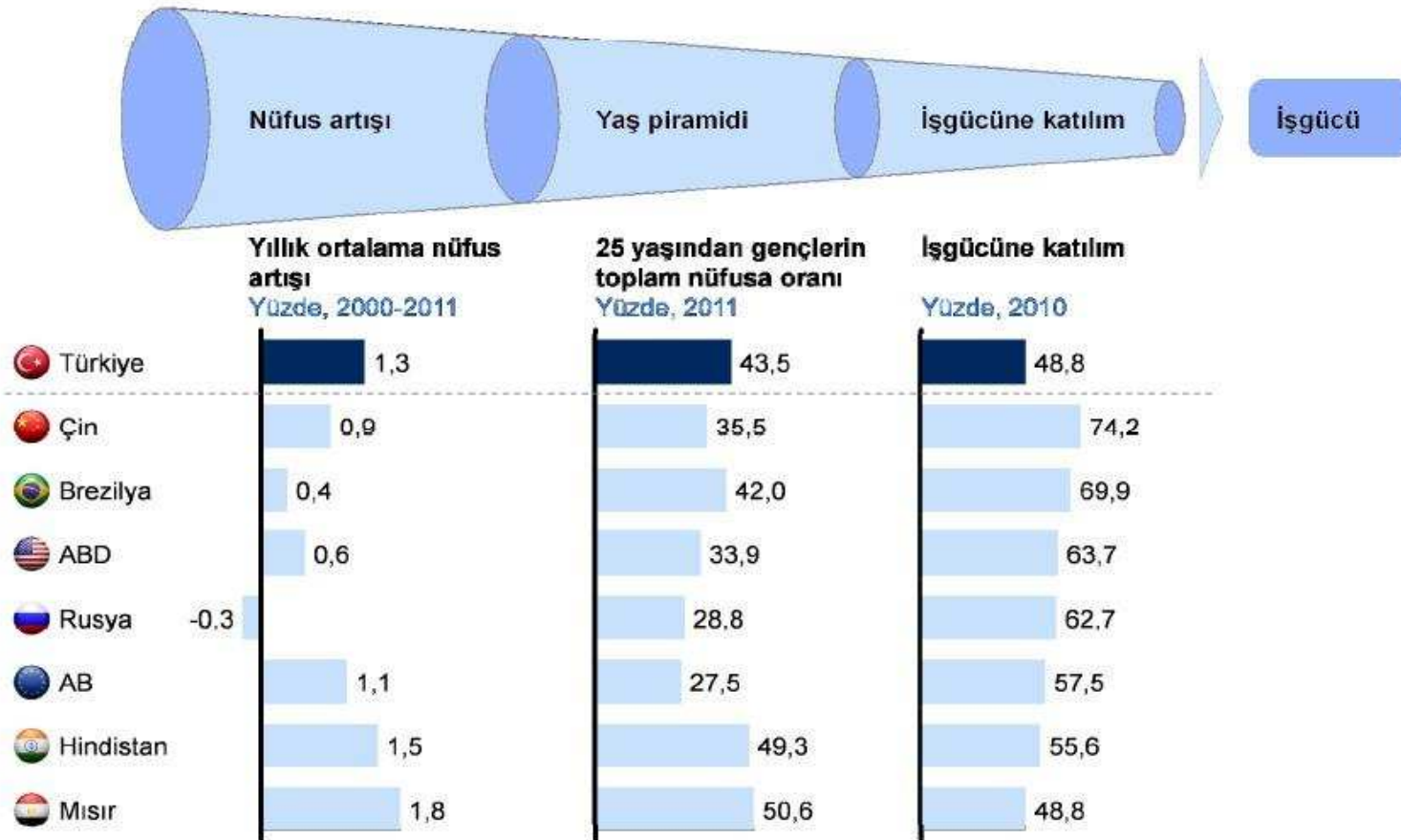

Sermayeye erişim

KAYNAK: McKinsey Global Institute

Türkiye demografik avantajına rağmen bu avantajını ekonomiye daha fazla katkıda bulunacak bir işgücüne dönüştürememektedir

KAYNAK: Dünya Bankası Dünya Gelişim Göstergeleri Veritabanı, Uluslararası Çalışma Örgütü, Eurostat, McKinsey Analizi

BİT dünyasında yaşanan gelişmelerin etkisiyle iş yaşamı artık daha esnek bir yapıya kavuşacaktır

İş gücünde yaşanması beklenen yapısal değişikliklerin önemli bir kısmı BİT sayesinde gerçekleşecektir

Önümüzdeki 5 sene içerisinde şirketinizdeki iş gücünde ne gibi değişiklikler ön görüyorsunuz?

Görüşe katılan işveren oranı % (n = 2,000)

Doğrudan BİT kaynaklı değişiklikler

BİT destekli değişiklikler

KAYNAK: McKinsey Global Institute US Jobs Survey, 2011; McKinsey Global Institute analizi

“Toplumsal Dönüşüm” eksenini kapsamında bilgi toplumunun birey ve toplum hayatına olumlu yansımalarının artırılmasını, olumsuz etkilerinin giderilmesini amaçlanmaktadır.

Bilgi ve iletişim teknolojileri, sanayi toplumundan bilgi toplumuna dönüşümü sağlayan ana etkidir

Sanayi toplumundan bilgi toplumuna dönüşüm

Ana farklılık alanları	Sanayi toplumu	Bilgi toplumu
Sermaye	<ul style="list-style-type: none"> Maddi sermaye<ul style="list-style-type: none"> Fiziksel emek Fiziksel sermaye Kol gücü	<ul style="list-style-type: none"> Bilgi ve insan sermayesi<ul style="list-style-type: none"> Zihinsel emek Beşeri sermaye Beyin gücü
Üretim	<ul style="list-style-type: none"> Maddi üretim Fabrikalarda üretimi İmalat sanayi odaklı tarım, sanayi ve hizmetler	<ul style="list-style-type: none"> Bilgi üretimi Bilgi ağları ve veri bankaları (iletişim ağı sistemi) Bilgi endüstrisi
Eğitim	<ul style="list-style-type: none"> Genel eğitim	<ul style="list-style-type: none"> Bireyselleşen eğitim (Kişinin ihtiyaçlarına yönelik) Süreklilik
Toplumsal yaklaşım	<ul style="list-style-type: none"> Bireysel özgürlük ve hümanizma Merkeziyetçilik Sınıflı toplum İşletmeler İşçi hareketleri	<ul style="list-style-type: none"> Toplumsal katılım ve küreselleşme Sosyal yarar Çok merkezlilik (Merkezsizleşme) Gönüllü topluluklar Sivil hareketler

KAYNAK Bilgi Toplumu ve Türkiye, Enformasyon Toplumu ve Türkiye

Türkiye’de internet çoğunlukla bilgi almak ve haber okumak için kullanılmaktadır

Belirtilen internet kullanım amaçları

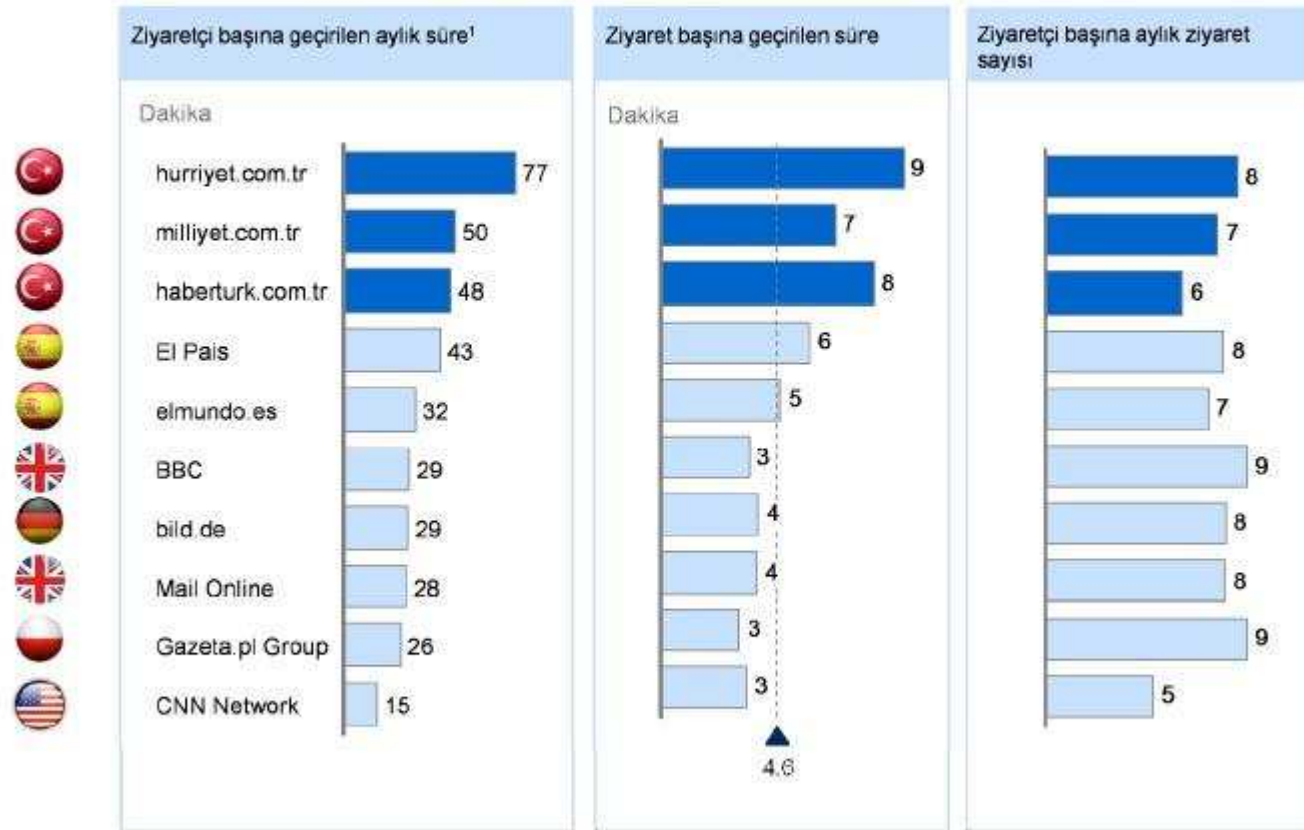
Yüzde, 2011

KAYNAK: TÜİK, Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması

Ziyaret başına haber sitelerinde geçirilen sürenin Türk gazetelerinde çok daha yüksek olduğu görülmektedir

¹ Ziyaret başına geçirilen süre ile ziyaretçi başına aylık ziyaret sayısının çarpımından hesaplanmıştır.
KAYNAK: comScore, Kasım 2012, McKinsey analizi

Emre ve
Kocaman'dan
şoke eden tepki

Soyunma
odasında ortalık
fena karıştı

**'K.ÇLARINI
KALDIRSINLAR'**
**SÖZLERİNİ
BÖYLE SAVUNDU**

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

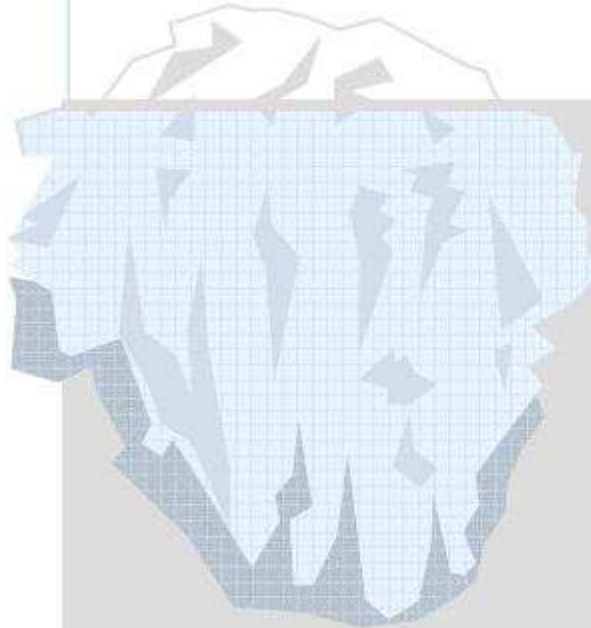

- Ulusal bilgi güvenligi tehditlerinin önüne geçilmesini, kisisel bilgileri koruyarak mahremiyet hakkının gözetilmesini ve güvenli internet ortamını sağlayacak politikaların, stratejilerin, hukuki ve yapısal düzenlemelerin geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Bu tehditlerin sonuçları varsayılandan çok daha büyük boyuttadır

Ancak bilinen vak'alar buz dağının sadece görünen yüzü

- < 1% Hedef tarafından fark edilen ve bildirilen **siber saldırılar**
- 81% Geçen yıla kıyasla **siber saldırılardaki artış**
- 93% Mobil cihazlarda bilinen **güvenlik açıklarındaki artış**
- 80% Siber saldırılara maruz kaldığını bildiren **kritik altyapı sağlayıcıları**
- 110 **milyar dolar** Kullanıcılara yönelik **siber suçların neden olduğu maddi zarar, 2012**

KAYNAK: İnternet Güvenlik Tehdidi Raporu 2012; McKinsey Siber Güvenlik Çalışması, Norton Siber Suç Raporu 2012

Kişisel bilgilerin korunması için Avrupa’da düzenlemeler yapılmış durumda

	Ulusal mevzuat	İlgili kanun	Veri koruma otoritesi	İlgili otorite
 Almanya	✓	▪ Federal veri koruma kanunu	✓	▪ Federal veri koruma komiseri
 İspanya	✓	▪ Kişisel verilerin korunması hakkında kanun	✓	▪ Veri koruma ajansı
 İtalya	✓	▪ Kişisel veri koruma kanunu	✓	▪ Kişisel verileri koruma kurumu
 Hollanda	✓	▪ Kişisel veri koruma kanunu	✓	▪ Veri koruma komisyonu
 İsveç	✓	▪ Kişisel veri kanunu	✓	▪ Veri teftiş kurulu
 İsviçre	✓	▪ Federal veri koruma kanunu	✓	▪ Federal veri koruma ve bilgi komitesi
 Türkiye	✗		✗	

- Bilgi ve İletişim Teknolojileri Destekli Yenilikçi Çözümler ” ekseninde kapsamında yeni hizmetlerin sunumunu artıracak ve bilgi tabanlı düşük karbon ekonomisine dönüşüm sürecini hızlandıracak akıllı kentler, yeşil bilisim, büyük veri, nesnelerin interneti gibi yenilikçi çözümlerin toplumun değişik alanlarında kullanılmasını sağlayacak politika, strateji ve uygulamaların geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

İnternet Girişimciligi ve e-Ticaret” eksenini “kapsamında internet girişimciligidinden ve eticaretten elde edilebilecek ekonomik ve sosyal faydaları artıracak politika ve stratejilerin geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Türkiye'nin 2023 vizyonu – e-ticaretin etkili olacağı hedefler

	Hedef	E-ticaretin etkisi
Büyük bir ekonomi	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Büyük bir ekonomi, zengin ülke ▪ İhracatta hedef 500 milyar ABD\$ ▪ Türkiye'den dünya markaları ▪ 50 milyon turist, 50 milyar ABD\$'i gelir	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Genel ticaretin ve ihracatın artması ▪ Şirketlerin, özellikle KOBİ'lerin yurtdışına kolaylıkla açılması ▪ İnternet aracılığıyla daha etkin pazarlama, reklam, tanıtım ve satış ▪ Yurtdışından gelecek turistlerin internet kanalıyla rezervasyon ve hizmet alımı yapması
Güçlü bir toplum	<ul style="list-style-type: none"> ▪ İşsizlik oranını %5'e indirmek ▪ Engellilerimize iş imkanları ▪ Yaşlılarımız hayattan kopmayacak	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dezavantajlı kesimlere işgücü yaratılması ▪ İnternet bazlı uygulamalarla iş arayanlarla işverenlerin buluşturulması ▪ Evden alışveriş kolaylığı
Yaşanabilir bir çevre ve marka şehirler	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bölgesel kalkınma<ul style="list-style-type: none"> – Bütün ülke kalkınma yolunda – Kırsaldan göçü azaltacağız ▪ Kırsal kalkınma<ul style="list-style-type: none"> – Kırsalda daha çok iş imkanı – Kırsal kalkınmadan kırsal dönüşüme	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dezavantajlı kesimlere işgücü yaratılması ▪ Dezavantajlı kesimlere alışveriş imkanı sağlanması
Lider bir ülke	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Küresel aktör ▪ Balkanlar, Kafkaslar, Türk cumhuriyetleri, Afrika ve yükselen Asya ile güçlenen ilişkiler	<ul style="list-style-type: none"> ▪ İnternet desteğiyle daha etkin tanıtım, pazarlama ve ihracat

KAYNAK: www.akhedefler.com, McKinsey analizi

E-devlet hizmetlerinde vatandaş odaklılığı ve bütünsel hizmet sunumunu artıracak düzenlemelerin belirlenmesi, kamu bilgi teknolojileri alanındaki projelerin yönetilmesini iyileştirecek modellerin geliştirilmesi, altyapı önerilerinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Yeni Strateji Önerileri

□ Bilgi Teknolojileri Sektörü:

Teknoparklar her ilde yayılmalıdır teşvikler belirlenen eksenlerde hedeflere ulaşabilmek için baştan ayarlanmalıdır. Fatih projesi ile yaratılacak ihtiyaçlara hizmet edecek yerli çözümler geliştirmek için hazırlıklar yapılmalıdır. Mobil Uygulama ve oyun sektöründe çalışmalar yapılmalıdır.

□ Nitelikli İnsan Kaynağı ve İstihdam:

Kamuda ve özel sektörde bilişim çalışanlarının esnek çalışma koşullarıyla, işte bulunma saatleri ile ilgili mevzuatsal düzenlemeler değiştirilerek, verimliliğin ölçülebildiği bir modelle evden çalışabilmenin önü açılabilir.

□ Toplumsal Dönüşüm:

Fatih projesi ile öğrencilerin aileleri içinde farkındalık yaratıcı uygulamalarla BT ile yapılabilecek çözümler ve nasıl ulaşılabileceği tüm topluma anlatılmalıdır.

- ❑ **Bilgi Güvenliği Kişisel Bilgilerin Korunması ve Güvenli Internet:**
Bir portal üzerinde (e- devlet kapısı üzerinde) kişisel bilgi veri tabanı kurularak hangi kurumda ne kadar kişisel verim var görüntülenecek ve hangi amaçla verildiği bir yapı kurulabilir.
- ❑ **Bilgi ve İletişim Teknolojileri Destekli Yenilikçi Çözümler:**
Strateji ye uygun görülen bir yerde 82 . il olarak akıllı kent inşaa etmek eklenebilir.
- ❑ **Kamu Hizmetlerinde Kullanıcı Odaklılık ve Etkinlik:**
kamu kurumları vatandaşa ait tüm bilgileri ortak veri merkezlerde tutarak iletişim bakım enerji tasarrufu sağlamayabilir.

- bilgitoplumu.gov.tr
- bilgitoplumustratejisi.org
- Kalkınma Bakanlığı
- www.dpt.gov.tr
- www.kalkinma.gov.tr
- www.tika.gov.tr
- wikipedia

Ulusal Bilgi Toplumu Stratejileri ve Değerlendirmeleri

06 Mart 2013

Alperen Şahin

Fikret Erden

TEŞEKKÜRLER